

Bedrijfsvoering

Inleiding Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering gaat over de werking van onze gemeente, toegelicht op drie gebieden.

- Onze dienstverlening aan inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- Onze bedrijfsvoering: het verzorgen van randvoorwaardelijke zaken, van informatie en van advies.
- En onze griffie die de raad ondersteunt en adviseert ten behoeve van een hoogwaardige kwaliteit van bestuurlijke besluitvorming.

Bij deze Berap lichten we de stand van zaken van een paar punten toe: Woo, archief op orde, E-Depot, Datagedreven werken en participatie.

Wet Open Overheid (Woo)

Woo in relatie tot archief

De Woo geldt vanaf 1 mei 2022. Vanaf 1 november 2024 geldt er een actieve openbaarmakingsplicht voor 5 informatiebronnen. Hier voldoet de gemeente aan. De volgende invoerfase van informatiebronnen waarvoor de actieve openbaarmakingsplicht gaat gelden is door het Rijk uitgesteld. Naar verwachting volgt die invoerfase eind 2026. Als gemeente hebben we besloten om het Rijk te volgen in de verplichting(en) bij actieve openbaarmaking. Dit betekent dat het jaarbudget 2026 naar verwachting niet geheel gebruikt gaat worden. Het uitstel maakt een financiële doorkijk naar 2027 lastig, omdat het Rijk niets gemeld heeft over het tempo dat gevolgd zal worden.

Het aantal Woo-verzoeken (passieve openbaarmaking) stijgt nog steeds. In 2022 waren het er 4. In 2023 en 2024 steeg dit aantal naar 29 en 31. In 2025 hebben we 44 verzoeken behandeld en de stand van zaken in 2026 is dat we 17 verzoeken hebben ontvangen. Daarnaast kan de gemeente onvoldoende beroep doen op de Archiefwet vanwege achterstand in de archivering.

Informatisering en automatisering

E-depot

De pilot is niet gestart per 1 januari 2025, maar in het derde kwartaal van 2025. Als gevolg hiervan verschuift de uitvoering en lopen de activiteiten door in 2026 en 2027. Dit leidt ertoe dat een deel van het beschikbare budget in 2026 niet volledig tot besteding komt, terwijl deze middelen wel benodigd zijn voor de voortzetting van het project in 2027.

Voorgesteld wordt om de niet-bestede middelen door te schuiven naar 2027, zodat deze beschikbaar blijven voor het oorspronkelijke doel en niet vrijvallen in het jaarresultaat. Dit zal in de slotrapportage 2026 worden verwerkt.

Data gedreven werken

Dit traject is later in 2025 gestart dan oorspronkelijk voorzien, waardoor de uitvoering doorloopt in 2026 en 2027 en deels 2028. Dit leidt ertoe dat een deel van het beschikbare budget in 2026 niet volledig tot besteding komt, terwijl deze middelen wel benodigd zijn voor de voortzetting van het project in 2027.

Voorgesteld wordt om deze middelen door te schuiven naar 2027 en 2028, in lijn met het aangepaste tijdspad. Voor de termijn van 3 jaren is er elk jaar een bedrag van 100.000 euro beschikbaar gesteld. Dit traject loopt dan door tot medio 2028. Dit zal in de slotrapportage 2026 worden verwerkt.

Archief op orde

In 2026 is naar aanleiding van de motie Archief op orde een businesscase opgesteld voor het uitbesteden van het archiefbeheer. De gemeenteraad heeft hierover op 30 juni 2026 een positief besluit genomen. Aansluitend kunnen de voorbereidingen starten om de archieven toegankelijk te maken, zoals het inventariseren en gereedmaken voor overbrenging en openbaarmaking. Daarnaast is gestart met de uitvoering van acties uit het meerjarenplan Archief op orde 2026-2028. Een eerste concernbreed overzicht van de informatiehuishouding is op hoofdlijnen gerealiseerd, met inzicht in waar informatie binnen de organisatie wordt opgeslagen. Via periodieke kwaliteitscontroles is meer zicht verkregen op de kwaliteit van registratie en archivering. Ter borging en verdere verbetering is een kwaliteitssysteem ingericht en zijn inmiddels twee interne audits uitgevoerd. Hiermee worden concrete stappen gezet richting het voldoen aan wet- en regelgeving en het duurzaam op orde brengen van de informatiehuishouding.

Inwonersparticipatie

Inwonersparticipatie

De raad heeft op 30 juni jl. besloten de mogelijkheden tot inwonersparticipatie in onze gemeente beter te borgen en integraal te versterken. Dit als noodzakelijke basis voor het tijdig en kwalitatief opstellen van de participatieverordening conform de Wet versterking participatie per 1 januari 2027. De raad heeft daarbij besloten de volgende middelen per direct beschikbaar te stellen:

- 2026: Incidenteel € 36.200 voor de inhuur van een kwartiermaker voor het opstellen van de bredere participatieverordening en dit te dekken uit de reserve personeel.
- 2026: De structurele lasten voor de werving en aanstelling van de participatieadviseur in de laatste maanden van 2026 van € 32.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de reserve personeel.
- 2027: Het incidentele implementatiebudget van € 100.000 in 2027 beschikbaar te stellen voor de uitvoering en borging van variant 3 en dit te dekken uit de algemene reserve.
- 2027 e.v.: De structurele lasten vanaf 2027 € 95.300 te verwerken in de begroting 2027.

Algemene uitkering

De meicirculaire 2026 leidt voor Twenterand tot een nadeel van € 683.000 in 2026. Dit effect wordt voornamelijk veroorzaakt door de afrekening met het btw-compensatiefonds en door diverse hoeveelheidsverschillen bij de verdeelmaatstaven van het gemeentefonds. Daar staat een klein positief effect tegenover als gevolg van een hogere accresraming.

De nieuwe accresraming uit de meicirculaire heeft voor Twenterand voor 2026 een positief effect van ruim € 150.000. Het accres is de jaarlijkse groei of krimp van het gemeentefonds en wordt gebaseerd op de ontwikkeling van het nominale bruto binnenlands product (bbp).

Daarnaast vindt in de meicirculaire 2026 de definitieve afrekening met het btw-compensatiefonds (BCF) over 2025 plaats. Omdat gemeenten landelijk meer btw hebben gedeclareerd bij dit fonds dan eerder werd verwacht, is de definitieve vrijval uit dit fonds lager dan het voorschot dat al in 2025 is uitgekeerd. Hierdoor wordt in 2026 incidenteel een bedrag aan het gemeentefonds onttrokken. Voor Twenterand resulteert dit in een eenmalig nadeel van € 361.000.

Het grootste negatieve effect wordt veroorzaakt door de hoeveelheidsverschillen bij de berekening van de algemene uitkering. Deze leiden per saldo tot een nadeel van € 899.000. Dit komt doordat zowel de aantallen van enkele verdeelmaatstaven als de bedragen per maatstaf zijn aangepast. Met name de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel' heeft een aanzienlijk nadelig effect. Op basis van definitieve gegevens van het CBS zijn de aantallen voor Twenterand lager vastgesteld dan de eerder gehanteerde voorlopige cijfers. Omdat deze maatstaf zwaar meeweegt in de verdeling van het gemeentefonds, heeft deze correctie een aanzienlijk negatief effect op de algemene uitkering.

Verklaring verschillen Bedrijfsvoering

Verklaring verschillen Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering		
<i>Lasten</i>		
Dienstverlening	V	0
Bedrijfsvoering	N	949.800
- stijging lasten 2025	N	949.800
<i>Baten</i>		
Dienstverlening		0
Bedrijfsvoering	V	-686.000
	V	-686.000
Totaal bedrijfsvoering N		263.800

Toelichting bedragen Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering (lasten)

Taakmutatie indexatie demografie WMO gaat naar programma sociaal domein. Is dus een voordeel op bedrijfsvoering, maar een nadeel op programma sociaal domein.	V	-132.000
Nadeel op DU uitkeringen: gevolgen meicirculaire conform raadsbrief. Dit betreft m.n. de CDOKE middelen. Deze uitkering wordt in 2026 en 2027 via de algemene uitkering ontvangen, hier staan echter uitgaven tegenover van hetzelfde bedrag. Een klein deel van de DU uitkeringen (€ 90.000) valt vrij in de algemene middelen. Per saldo laat de algemene uitkering een nadeel zien van € 593.000. In de brief meicirculaire stond een nadeel van € 683.000, het verschil is de vrijval in de algemene middelen van € 90.000.	N	1.202.336
Salarissen: RVU is niet geraamd. Tot 25-11-2027 valt hier 1 persoon onder, wat een nadeel van € 25.000 oplevert. Het salaris van het personeel is 0,5% hoger geraamd dan dat de CAO achteraf bleek te zijn. Dit levert een begrotingsvoordeel op van € 127.900	V	-102.900
Kosten uitbesteden salarisadministratie aan Wierden zijn hoger dan geraamd (€ 15.000) en ook de arbokosten zijn door een nieuw contract hoger dan geraamd € 35.000).	N	50.000
Personele kosten, zoals 'fruit op je werk', CAT/BHV trainingen, bijdragen AenOfonds, Twentse kracht e.d. en juridische kosten en mediation zitten te laag in de begroting.	N	62.000
Op overige financiële middelen zijn de belastingen van gemeentelijke gebouwen te hoog geraamd. Er is onroerend goed afgestoten of gesloopt (voordeel € 30.000). Er zijn extra kosten gemaakt voor de verbouw van de Beatrixlaan. Dit is een eenmalig nadeel van € 22.000. Daarnaast worden op dit product ook structurele kosten, zoals de waarderingkamer, Caraad en Gemeentekas geboekt die niet geraamd zijn (nadeel € 15.000). Inzake het strategisch Vastgoedbeleid is in 2025 een bedrag beschikbaar gesteld, dit is echter per abuis niet overgeheveld naar 2026, terwijl de slotfactuur nog komt (nadeel € 29.000).	N	36.000
Op het product algemene baten en lasten is nog een begrotingssaldo begroot. Deze wordt op € 0 gesteld.	V	-46.536
Er heeft een positieve afrekening 2025 van GBTwente plaats gevonden. Die is geboekt in 2026, wat een voordeel oplevert.	V	-130.000
Op het product bestuurlijke samenwerking zit een te lage raming voor de bijdrage aan de VNG (contributie en bijdragen fonds GCU). Op kosten Samen Twente zat een voordeel op dit product van € 39.000. De kosten Samen Twente zijn middels budgettair neutrale wijziging herverdeeld, het voordeel voor 2026 (per saldo € 51.000) is binnen programma sociaal verantwoord (daar zitten de grootste kostenposten).	N	49.000
Lagere telefoniekosten door lagere tarieven voor mobiele telefonie + kpn GemNet abb opgezegd doordat alle verbindingen nu via GGI-netwerk kunnen lopen. Deze is ook structureel verwerkt in de UPN 2027.	V	-30.000
Door nieuwe aanbesteding van de verzekeringen is er over all een voordeel van € 68.000 in 2026 op verzekeringen. De verdeling over de doelenbomen in de begroting zijn bijgewerkt. Het meerjarig voordeel is reeds in de UPN 2027 verwerkt.	V	-8.100
	N	949.800

Bedrijfsvoering (baten)

Algemene uitkering laat per saldo een nadeel zien. Dit komt m.n. door BCF en door hoeveelheidsverschillen. Aan de inkomstenkant zit nog een voordeel door de CDOKE middelen die in de algemene uitkering worden ontvangen. Dit is echter een DU uitkering die dus ook als uitgave geraamd moet worden (zie bedrijfsvoering lasten).	V	-609.000
Het product overige financiële middelen laat een voordeel en een nadeel zien. De gemeentelijke woning aan de Julianastraat wordt gesloopt waardoor er geen huurinkomsten meer binnen komen (nadeel € 6.000). Opbrengst Zandwinning is in 2026 € 83.000 hoger dan geraamd. Structureel nemen we hiervoor een extra inkomst mee van € 35.000 in 2027 en verder.	V	-77.000
	V	-686.000

